

Datum: 2026-09-10

Diarienummer: KFN 2025/0125

Till: Kultur- och fritidsnämnden

Bildningsförvaltningen

Jessica Karlsson

Redovisning av uppdrag att bredda utbudet av stipendier och modernisera urvalsprocessen

Ärendet

Kultur- och fritidsnämnden beslutade den 2025-11-27 (§ 65) att ge bildningsförvaltningen i uppdrag att utreda hur stipendieutbudet kan breddas samt hur urvalsprocessen kan moderniseras. Utredningens resultat ska redovisas för nämnden i september 2026.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden godkänner utredningen.
2. Kultur- och fritidsnämnden ger bildningsförvaltningen i uppdrag att revidera nämndens riktlinjer för stipendier (2025:44) med följande punkter:
 - införa ett stipendium för unga i syfte att stödja och stimulera egna initiativ inom kultur- och fritidsområdet
 - möjliggöra att digitala arbetsprover i större utsträckning används i ansöknings- och urvalsprocessen
 - ta fram gemensamma riktlinjer och en handbok för juryarbetet för att stärka transparens, likvärdighet och kvalitet i bedömningarna
3. Kultur- och fritidsnämnden beslutar att bildningsförvaltningen genomför följande åtgärder i hanteringen av stipendier:
 - utveckla och bredda kommunikationen kring stipendierna för att öka kännedomen och nå fler potentiella sökande och nominatörer
 - höja kulturstipendiebeloppet, kombinerat med ett lägre antal stipendiater, för att stärka stipendiets attraktivitet och status

Bakgrund

Kultur- och fritidsnämnden beslutade den 2025-11-27 (§ 65) att ge bildningsförvaltningen i uppdrag att utreda hur stipendieutbudet kan breddas samt hur urvalsprocessen kan moderniseras. Utredningens resultat ska redovisas för nämnden i september 2026.

Uppdraget består i att:

1. Kultur- och fritidsnämnden uppdrar till bildningsförvaltningen att utreda hur Danderyds kommun kan bredda utbudet av stipendier.
2. Kultur- och fritidsnämnden uppdrar till bildningsförvaltningen att utreda hur kommunen kan modernisera och kvalitetssäkra urvalsprocessen för att erhålla ett stipendium i Danderyds kommun.

Danderyds kultur- och fritidsnämnd uppmärksammar i dagsläget invånare genom att dela ut ungdomsledarstipendium, kulturstipendium samt Danderyds kommuns kulturpris.

Ungdomsledarstipendiet tilldelas personer som genom aktivt föreningsarbete bidragit till sin förenings utveckling. Kultur- och fritidsnämnden utser mottagare efter förslag från föreningar och allmänhet.

Danderyds kommuns kulturstipendium delas ut till ungdomar som kan visa framstående förmåga inom områden som musik, dans, litteratur, konst, konsthantverk, teater, film, foto eller annat jämförligt kulturellt område. Stipendiater utses av en jury som består av oberoende konst- och kulturpersonligheter.

Danderyds kommuns kulturpris delas ut till en eller flera personer eller föreningar. Dessa ska ha gjort en värdefull och uppskattad gärning inom områdena litteratur, konst, konsthantverk, musik, teater, dans, film, foto, kulturjournalistik, undervisning, folkbildning, hembygdsvård eller annan jämförlig kulturell verksamhet. Kulturpriset är ett hederspris som utdelas till personer som är eller har varit verksamma i Danderyds kommun. Kultur- och fritidsnämnden utser mottagare efter förslag från allmänhet och föreningar vid ett nämndmöte under våren.

Bildningsförvaltningens utredning

Bildningsförvaltningen har genomfört en översyn av kommunens kultur- och fritidsstipendier. Syftet har varit att analysera nuvarande former för utdelning samt identifiera möjliga utvecklingsområden.

Datum: 2026-09-10

Diarienummer: KFN 2025/0125

Utredningen visar att det finns flera möjliga alternativ för stipendiernas framtida utformning, bland annat avseende antal stipendier, stipendiebelopp, målgrupper och urvalsprocess.

Som en del av utredningen har en omvärldsanalys genomförts. Analysen har omfattat en genomgång av hur ett urval av jämförbara kommuner arbetar med kultur- och fritidsstipendier, projektstipendier och ungdomsstipendier. Erfarenheter och exempel från andra kommuner har använts som underlag för de förslag som presenteras.

Breddning av stipendieutbudet

Kommunens nuvarande stipendier syftar främst till att uppmärksamma och belöna genomförda prestationer samt framstående insatser inom kultur- och fritidsområdet. Dessa fyller en viktig funktion och är uppskattade av både mottagare och allmänhet.

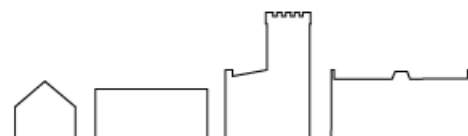
För att skapa fler möjligheter för unga invånare att utveckla sina talanger och förverkliga sina idéer kan ett stipendium för en projekttid och initiativ inom kultur- och fritidsområdet utgöra ett komplement till befintliga stipendier. Med unga avses i detta sammanhang ungdomar och unga vuxna. Förvaltningen bedömer att ett sådant stipendium kan komplettera befintliga stipendier genom att ge stöd till framtida idéer och initiativ snarare än att enbart uppmärksamma redan genomförda prestationer.

Syftet med stipendiet är att stimulera unga invånares vilja till eget skapande, engagemang och initiativtagande inom kultur- och fritidsområdet. Genom att ge stöd till egna projekt och idéer kan stipendiet bidra till att fler unga utvecklar sina talanger, förverkligar sina ambitioner och blir aktiva kulturutövare och samhällsengagerade medborgare.

Stipendiet kan omfatta ekonomiskt stöd, handledning, mentorskap, tillgång till kommunens lokaler samt kontakter och nätverk inom kultur- och föreningslivet.

Stipendiet kan användas för att förverkliga ungdomsdrivna projekt och initiativ inom kultur- och fritidsområdet såsom konserter, kulturarrangemang, filmproduktioner, konstprojekt, utställningar, hantverksaktiviteter, studieresor, idrottsevenemang och kulturutbyten.

En omvärldsanalys visar att flera kommuner har moderniserat sina kulturstipendier genom att komplettera traditionella merit- och utbildningsstipendier med projektorienterade stipendier. Exempel på liknande stödformer finns i Lidingö stad, Nacka kommun, Sollentuna kommun och Norrtälje kommun. Norrtälje kommun erbjuder exempelvis möjligheten att söka kulturstipendium för planerade projekt inom ett brett spektrum av konstformer. Erfarenheterna från dessa kommuner visar att projektorienterade stödformer kan stimulera

Datum: 2026-09-10

Diarienummer: KFN 2025/0125

ungas eget skapande, främja initiativtagande och skapa förutsättningar för att förverkliga nya idéer och projekt.

Modernisering av urvalsprocessen

Förvaltningen bedömer vidare att en höjning av det befintliga kulturstipendiebeloppet, kombinerad med ett lägre antal kulturstipendiater, skulle kunna stärka stipendiets attraktivitet och status.

Förvaltningen bedömer vidare att digitala arbetsprover i större utsträckning bör kunna användas i ansöknings- och urvalsprocessen för kulturstipendiet.

Vidare kan en gemensam handbok och tydliga riktlinjer för juryarbetet tas fram. En sådan kvalitetssäkring kan bidra till ökad transparens, likvärdighet i bedömningen samt underlätta juryns arbete.

Förvaltningen bedömer även att ett mer omfattande kommunikationsarbete skulle kunna öka kännedomen om kommunens stipendier och nomineringar, vilket i sin tur kan bidra till att fler potentiella sökande och nominatörer nås av informationen.

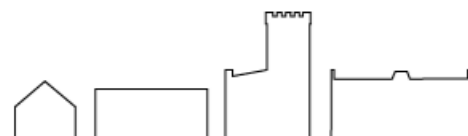
Bildningsförvaltningens bedömning

Bildningsförvaltningen föreslår att kultur- och fritidsnämndens riktlinjer för stipendier revideras med följande punkter:

- införa ett stipendium för unga i syfte att stödja och stimulera egna initiativ inom kultur- och fritidsområdet
- möjliggöra att digitala arbetsprover i större utsträckning används i ansöknings- och urvalsprocessen
- ta fram gemensamma riktlinjer och en handbok för juryarbetet för att stärka transparens, likvärdighet och kvalitet i bedömningarna

Bildningsförvaltningen föreslår att följande åtgärder genomförs i arbetet med stipendier:

- utveckla och bredda kommunikationen kring stipendierna för att öka kännedomen och nå fler potentiella sökande och nominatörer
- höja kulturstipendiebeloppet, kombinerat med ett lägre antal stipendiater, för att stärka stipendiets attraktivitet och status

Datum: 2026-09-10

Diarienummer: KFN 2025/0125

Bildningsförvaltningen bedömer att de föreslagna åtgärderna utgör en väl avvägd ambitionsnivå för att bredda kommunens utbud av stipendier samt modernisera och kvalitetssäkra urvalsprocessen. Förslagen bedöms bidra till ökad tillgänglighet, transparens och attraktionskraft samtidigt som kommunens stöd till kultur- och fritidslivet stärks.

Konsekvenser för barn och unga

Att införa det föreslagna stipendiet bedöms sammantaget få övervägande positiva konsekvenser för barn och unga genom att skapa fler möjligheter till delaktighet, kreativ utveckling och eget initiativtagande. Stipendiet kan bidra till att fler får möjlighet att förverkliga sina idéer och utveckla sina talanger, oavsett ekonomiska förutsättningar.

Genom att modernisera urvalsprocessen kan digitala arbetsprover underlätta för fler unga, inom ett bredare spektrum av konstformer och kulturella uttryck, att ansöka om kulturstipendiet.

Genom att införa en handbok och tydliga riktlinjer för juryarbetet kan likvärdigheten i bedömningsprocessen stärkas.

Ekonomiska konsekvenser

Stipendiebeloppen belastar kultur och fritidsnämndens driftsbudget för 2027.

Johannes Pålsson
Bildningsdirektör

Henrik Thureson
Kultur- och fritidschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Redovisning av uppdrag att bredda utbudet av stipendier och modernisera urvalsprocessen
2. Kultur- och fritidsnämndens beslut, 2025-11-27 § 65
3. Ordförandeförslag, Uppdrag att bredda utbudet av stipendier och modernisera urvalsprocessen